

Komentar in karta: 2/27
SLA V713.01 ‘izba, ispa’

Karmen Kenda-Jež

1. Gradivo

Vprašanje V713.01 je namenjeno določitvi arealov narečnih oblik *izba/ispa* (<**(jbstb)a*, **(jbstp)a*), knjižno *izba* (*i*) ‘manjša soba’, nar. ‘glavni stanovanjski prostor v kmečki hiši’ in ‘podstrešje’. Pogoste fonetične različice so posledica neujemanja med zapisi istega leksema pri odgovorih na različna vprašanja (poleg V713.01 še V130.01 ‘shramba’, V130a.01 ‘podstrešna soba’, V131a.01 ‘dnevna soba’, V131b.01 ‘soba, v katero je vhod iz dnevne sobe (hiše)’, V131A.01 ‘spalnica’ in V132.01 ‘podstrešje’. Kot zastarella je beseda označena v T008, T148, T157, T223 in T224, kot redka v T178, T258, T261, T264 in T321, kot knjižni leksem v T250 in T378. V T257 zapisovalec dvomi o domačem izvoru besede *izba*.

2. Morfološka analiza

//**ispa** < **(jbstp)a* ← **(jbstp)a* ← rom. **extupa* (brez lenizacije *-p->-b-) ‘ogrevana soba’ (Furlan 2009: 125, op. 14; o možnem germanskem izvoru besede gl. Pronk-Tiethof 2013: 178–179) (// $\geq u$ v T013, T017; // $\geq j$ v T001–T003, T010, T015, T018, T044–T046, T050–T054, T057–T059, T196)

ispica < **(jbstp)ic-a* (// $\geq j$ v T001, T003)

vispič < **vb- (jbstp)it-b* ← **vb(n)* ‘v’ + **(jbstp)a*

naispa < **na- (jbstp)a* ← **na* ‘na’ + **(jbstp)a*

na ispi < **na (jbstp)i* ← **na* ‘na’ + **(jbstp)a*

//**izba** < **(jbstb)a* ← rom. **extuba* (z lenizacijo *-p->-b-) ‘ogrevana soba’ (Furlan 2009: 125, op. 14; o možnem germanskem izvoru besede gl. Pronk-Tiethof 2013: 178–179) (// $\geq j$ v T072–T073, T076, T089–T093, T095–T098, T129, T148–T149, T157–T163, T165, T231, T235, T238, T281, 410–T411, T417)

//**izbica** < **(jbstb)ic-a* (// $\geq j$ v T076)

na izbi < **na (jbstb)i* ← **na* ‘na’ + **(jbstb)a*

(tu) v izbi < **(tu) vb (jbstb)i* ← **tu* ‘tu’ + **vb(n)* ‘v’ + **(jbstb)a*

3. Posebnosti kartiranja

Karta je obstojska, torej prikazuje samo zemljepisno razporeditev leksemov *izba* in *ispa* ter njunih tvorjenk.

Z rdečo izogloso je označen areal *j*-jevske proteze.

Kot enkratnica z *isp-* je kartiran leksem *vispič* v T016.

Kot enkratna predložna zveza z *izb-* je kartiran leksem *(tu) v izbi* v T066.

Kot tretji odgovor v posamezni točki so z znakom za komentar kartirani leksem *ispica* v T001 in T003 ter dve lastnoimenski obliki v T312 in T317 (‘jama na Menini planini’).

4. Uporabljena dodatna literatura

Furlan 2009; Pronk-Tiethof 2013

5. Primerjaj

SLA: V130.01 *shramba* (2/31), V130a.01 *podstrešna soba* (2/28), V131a.01 *dnevna soba (hiša)* (2/24), V131b.01 *soba, v katero je vhod iz dnevne sobe (hiše)* (2/25), V131A.01 *spalnica (kamra)* (2/26), V132.01 *podstrešje* (2/29), V146b.01 *kuhinja* (2/23); OLA: /; ALE: /; SDLA-SI: /; ALI: /; ASLEF: /; HJA: /; ÚMNYA: /

6. Etnološka osvetlitev

Glej V131a.01 ‘dnevna soba (hiša)’, V132.01 ‘podstrešje’

7. Skica

